

MLADENIŠKI TABOR pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. se vrši prihodnjo nedeljo 23. avgusta po sledečem vzporedju: Do pol 10. ure pridejo mladeniči v procesijah in skupinah do župnijske cerkve Sv. Benedikta, odkoder grede v veliki procesiji k romarski cerkvi Sv. Treh Kraljev. Ob 10. uri pridiguje č. g. Marko Krajnc, po sv. maši se vrši na prostoru pri cerkvi ali v dvorani veliko mladeniško zborovanje z govori č. g. Marka Krajnc, Mirka Geratiča in mladeničev. Ob pol 3. uri slovesno vefernice, nato športne tekme in obhod. Tabor se vrši ob vsakem vremenu. Mladeniči Marijinih družb, fantovskih odsekov in drugi dobri mladeniči, pridite polnoštevilno! Tabor bo posvečen proslavi 1500 letnice efskega cerkvenega zbora in desetletnice vladanja našega kralja Aleksandra. Na veselo svidenje mladeniči iz lenarške dekanije in sosesčin!

Ne pozabite na fantovski tabor pri Sv. Juriju ob Ščavnici dne 23. avgusta! Govori en govornik iz Ljubljane in eden iz Maribora. S taborom je združena popoldanska lahkoatletika in športna prireditve.

Obiščite v obilnem številu tabor Katoliške akcije za može in fante iz dekanij: Videm in Leskovec, ki se bo vršil v nedeljo, 23. avgusta na Trški gori nad Krškem.

*

Krščanska ženska zveza v Mariboru priredi dne 13. septembra romarski izlet v Ruše. Prijave se sprejemajo do 2. septembra.

Št. Peter pri Mariboru. V četrtek, dne 20. t. m. ob 7. uri zvečer se vrši skupna seja odbora prosvetnega društva »Skala« in odbora fantovskega krožka, in sicer v posojilniških prostorih.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 23. avgusta ob 15. uri zelo lepo ljudsko igro v štirih dejanjih »Prisega o polnoči«.

*

Raj v današnjih dneh.

Angleški dominijon (le pod nadvlado Anglije), južna Afrika, je ena od onih redkih pokrajin na tem povojnem svetu, ki ne pozna gospodarske krize.

Ta paradiž je danes žalibog zaprt tujcem za naselitev in ga je mogoče opazovati le od daleč.

Južna Afrika, dasiravno pod angleško nadvlado, poseda vlado kakor čisto samostojna država. Angleški guverner se ne zanima za notranje zadeve dežele, te prepusti parlamentu. V povdarek angleške nadoblasti prireja guverner po parkrat na leto s posebnimi slovesnostmi parade angleškega vojaštva. Kakor po drugod nista v južni Afriki vlada in parlament v istem mestu. Zastopniki naroda zborujejo v Kapstadt, sedež vlade pa je Pretoria, ki je oddaljena 8 km od Johannesburga.

Komu bi presedal trušč evropskih in ameriških mest, za tega bi bila južna Afrika pravi raj. Z vso skrbjo gledajo tamkaj, da je prizanešeno živcem prebivalstva. Vsi kontrolni aparati za plih, vodo in elektriko so nameščeni pri vratih na vrt. Ob nedeljah in praznikih vlada po mestih občudovanja vreden mir. Predpoldne obiščejo ljudje cerkve, popoldne pa prebijejo doma v družini ali kje na izletu.

Poleg nedelje je tudi sredi nekake vrste praznik. Točno ob eni uri popoldne zaprejo urade, delavnice in trgovine. Pač pa so oprte trgovine ob petih do 9. ure zvečer, da imajo delavci priliko za nakup, ker druge dni zapirajo trgovine ob 6. uri zvečer in delavec je pa na delu do petih. Četrtek je v južni Afriki posvečen vojaški vzgoji. Ker ne poznajo splošne vojaške obveznosti, se pripravlja ter vežba mladina v obrambi domovine ob četrtkih. Poldrugo leto dela mladenič vojaške pohode, na katerih ga poučujejo razni oficirji in strokovnjaki.

Južna Afrika se veseli občega blagostanja. Socijalna zakonodaja dovoljuje brezposelnim dovoljeno podporo. Vsaka belokožna rodbina poseda svoj avtomobil, vsak črnc pa kolo. Veleindustrije ni nikjer. Industrijske izdelke uvažajo iz Evrope in Amerike. Izvažajo le tobak, poljedelske pridelke in

predvsem sadje. Pokrajina prideluje 160 sadnih vrst. Sadje je izredno ceno in stane velik zaborj banan komaj eno marko. Izvozne trdke so v južni Afriki neznane. Farmarji vozijo svoje pridelke v svojih tovornih avtomobilih naravnost v pristanišča, odkoder romajo po morju v London. Prodajno ceno zve farmer šele tedaj, ko je bila njegova roba prodana na londonskem trgu.

Davke plačujejo v južni Afriki le tisti, ki ima letnih 100.000 dohodkov.

*

Vprašanja in odgovori.

L. H. v D.

Sem 18 let star, ali že lahko dobim državno službo?

Odgovor:

Kot dnevničar že, sicer ne, posebno take ne, ki si jo vi želite.

H. D. v O.

Kolika je vrednost srebra brez zgodovinske vrednosti — torej na kg?

Odgovor:

Pišite na naslov Drago Tratnik, zlatar, Maribor, Orožnova ulica. On kupuje.

F. K. v Lj.

Ali se bodo škofovi gozdovi tudi razdelili?

Odgovor:

Ti gozdovi niso zasebna last kakor so ostala veleposestva, torej niso škofovi, ampak so za vzdrževanje škofije. Zato se ti gozdovi ne bodo razdelili.

K. A. v Sv. A.

Preko občinske ceste imam napeljana vodo na svojo žago. Zato mora biti na tej cesti most. Ali ga moram jaz vzdrževati?

Odgovor:

Ko se je dovolilo speljati vodo čez občinsko cesto, je gotovo bil napravljen dogovor z občino. Ako ne, tedaj vam lahko občina prepove, če nečete mosta napraviti.

H. L. v Sv. P.

Ali ima oče, ki je dal državi sedem svinov, pa živi v velikem pomanjkanju, pravico do podpore?

se je zbralo nekaj pijancev, ki so čakali na vlak. Pride tudi dijak, hodi po sobi in se ne prestando ogleduje v zrcalu na steni. Nato mu reče eden od pijancev: »To ste pač zelo v samega sebe zaljubljeni, da se tako radi gledate v zrcalu?« Mirno odgovori dijak: »To ravno ne! V zrcalu pogledujem zato, da vsaj včasih vidim pametnega človeka pred seboj!«

Pri organistu. Zdravnik (na vratu obolele mu dečku): Rect, a! Deček molči. Zdravnik: »aaa! Oče (organist): »Gospod, to ni »a«, to je »g!«

Zakonska popustljivost. Župnik (zakoncema, ki sta se sprla): »Ljuba moja, sporazu-

bi od jutra do večera in ne bi mislil ne na jed, ne na pijačo. Še v noč bi sejal, v pozno, pozno noč.

Mu je li zasejal takrat satan prvo drobno seme v srce? In iz njega je pognala kal grešnega pohlepa in je rasla in rasla, da se je bohotno razrasla v vse mišljenje in hotenje.

Prejšnjo jesen — tudi tega se še dobro spominja — ko je sejal Koren ozimino, že bolan, a je v njegovem srcu že vrtalo in grizlo poželenje po njivi, ga je gledal s srdom v srcu. Ko mu je sledil z očmi, kako je stopal čez njivo sključen, s trudnimi koraki, pokašljujoč, da se je moral zdaj zdaj ustaviti, si oddehniti in nanovo zajeti sape, si je govoril: »Glej ga, jetika mu je že vse moči izpila, izsesala mu že vso kri, smrt ga že za grlo drži, pa še dela in se vleče na njivi! Ah, da ima tako njivo! Jaz pa, ki sem tako zdrav, ki bi jo tako z lahkoto obdeloval, jaz je nimam!«

Glej, ni li bilo tisto drobčkano seme že drevo, ki so v njegovi sencu že počivale vse njegove misli, vse skrite, zavistne, zlo želeče želje? Odkod pač tisto začudenje, ki ga ni pustilo vso zimo, kako da Koren še živi, da ga ni jetika že davno pobrala? »Ali ga drži na svetu samo ta njiva?«

V vseh mislih je bila njiva, njiva.

A kdaj je bila vsejana v srce prva grešna misel, manjša od gorčičnega zrna?

Vedi Bog, kdaj. Matija res pred samim Večnim sodnikom ne bi vedel povedati, kdaj.

Zbudil se je — se mu zdi — nekega jutra kar na lepem s to hudobno mislijo v srcu. Morda ni poškrpil prejšnji večer postelje z žegnano vodo. Pa je prišel ponoči satan in je imel lahko delo. Spečemu, zahrbtno, kakor je že njegova grda navada, mu je vsejal zlo misel v srce.

Ko se je zjutraj zbudil, je nekaj časa še obležal. Zakaj čudno mu je bilo pri srcu, čudno od prečudnih sanj, ki jih je tisto noč sanjal. Ali jih je morda mislil bedé? In jih sedaj le dalje prede? In mu je srce zato tako nemirno?

Vedi Bog, kako je bilo. Ve samo to, da si je na koncu premišljevanja priznal: »Ni mogoče drugače. Ne bo prej miru, da Petrovo njivo dobim.«

A kako? Lahko je spočeta misel, cena stvar je beseda. A povej, kaj boš storil, kako jo boš dobil?

Kaj, če bi stopil k sosedu, rekel mu zlepa in prijateljski: »Sosed in prijatelj Peter, daj, prodaj mi njivo. Glej, tako in tako je z menoj. Moram jo imeti, ne bo prej pokoja. Dam ti zanjo, kar zahtevaš.«

Pa ni bil spet satan, ki mu je tedaj ugovarjal? Naravnost zasramoval ga je.

»Imaš pač preveč denarja, he? Ga li nameravaš metati skozi okno, kaj? Pamet, pamet, Matija! Nikar ničesar ne donujaj! Bi bilo tako brez koristi. Saj veš,

Odgovor:

Vložil naj prošnjo na sodjalni odsek banke uprave v Ljubljani.

B. K. v M. V.

Moj sin je potrjen, pa ima roke pokvarjene. Kaj naj storim, da ga rešim?

Odgovor:

Naj gre k uradnemu zdravniku, ta mu da kpričevalo in s tistim naj prosim za nadpregled sedaj takoj ali ko bo poklican.

L. S. v L.

Moj sin, star 25 let, je napravil dolg v gostilni in sedaj ga tožijo, plačam pa naj jaz, njegov oče! Ali sem res dolžen?

Odgovor:

Vi niste dolžni plačati iz svojega za sina, ki je polnoleten. Pač pa lahko sodnija odredi, da se na račun sinove dote, ki je še ni dobil, ali njegovega zaslužka doma mora njegov dolg povrniti. Načelo vsakega mora biti, da je dolg, ki ga je naredil treba tudi plačati!

K. J. v Č.

Dosluzil sem vojake, rad bi šel k železnici v službo, kam se naj obrnem?

Odgovor:

Stopite k domačemu postajanačelniku, tam dobite navodila.

M. H. v P.

Imamo skupno mlako. Naš sosed sicer ne brani vode, pač pa brani, da bi mlako čistili. Tako bo voda izgubljena. Kaj naj napravimo?

Odgovor:

Mlaka je za napajanje v rabi že nad 30 let vsem, sosed ne sme zabraniti, da mlako vzdržujete. Bodite si toliko dobri, pa z lepa celo reč uredite.

J. N. v K.

Moji sosedi iz sreza Maribor so dobili stroške povrnjene, ker so pokončali šmarnico in zasadili zlahotno trto, mi v ljutomerskem bregu pa ne, kako to?

Odgovor:

Gotovo so oni iz mariborskega sreza preje prosili in so preje dobili. Vložite na banovino ponovno prošnjo, ki jo naj potrdi občina in priporoči sreski načelnik.

M. P. v T.

Po mojem posestvu gre pešpot. Sedaj so začeli voziti, kaj naj storim, da to preprečim?

Odgovor:

Objaviti morate, da to prepovedujete. Napravite ob poti napis: Voziti je po tej stezi prepovedano! Šele potem lahko posameznika pozovete na povrnitev škode.

Št. T. v Str.

Ali sem dolžen plačati bolniške stroške za hčer, staro 31 let, že leta 1926 oddedovano. Poškodovala se je v tovarni.

Odgovor:

Niste dolžni. Pač pa bo v tem slučaju morala plačati njena domača občina. Če pa se je poškodovala v tovarni, je bila vendar zavarovana in mora bolniška blagajna povrniti stroške. Če je pa tovarnar ni zavaroval, ga prijavite na Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

F. K. v V.

Ali je Franc Jožefova grenčica zdravilo zoper golšo v vratu?

Odgovor:

Berite inserat, ki je v Slov. Gospodarju večkrat objavljen.

H. R. v G.

Trije imamo pisano, da po sestri, ki se je poročila, dobimo vsak eno tretjino njene dote, če umrje brez otrok. Umrja je. Dota je znašala 20.000 kron. Koliko dobi vsak dinarjev?

Odgovor:

To je stvar računa. 5000 Din imate vsi trije, eden torej 1666 Din 66 para. Ali je oporoka pravilna in veljavna, pa mi ne moremo vedeti.

A. Z. v Š.

Sosed ima pravico voziti po mojem travniku. Ali pa sme to vsak dan delati?

Odgovor:

Sme! Pustite ga in se mu smejte, če hoče v tem kljubovati, bo kmalu nehal.

K. J. v M.

Bansko upravo sem prosil za podporo za vzorne hleve, pa nisem nič dobil. Ali se lahko pritožim?

Odgovor:

Pritožiti se ne morete, če dajo, dajo, če ne, pa ne. Bolje je, da ponovite prošnjo in pošljite priporočeno.

J. R. v M.

Sem 19 let star in bi rad šel k vojakom. Ali sem sprejet?

Ne! Najpreje boste vojak, potem, če bo kaj!

J. R. v Z.

Med vojsko mi je žena posastvo prodala. Vsak sva bila polovico lastnika. Ali nisem bil ogoljufan s tem?

Odgovor:

Če ste bili do polovice solastnik, se brez vas ni moglo prepisati na drugega. ako pa sta si svet že preje razdelila, je bil vsak na svojem popoln lastnik. Žena je svoje lastno posestvo lahko prodala. Drugo vprašanje je nečitljivo.

A. B. v H.

Leta 1930 sem izgubil tožbo. Ali se lahko pritožim?

Odgovor:

Ne, je prepozno. Zahtevate lahko obnovitev, pa vas bo silno stalo in najbrže boste zopet izgubili.

A. T. v P.

Čez moje posestvo pelje občinska cesta, ki je 46 let ni nihče uporabljal; zapisana pa je v mapli. Ali lahko občina cesto odpre?

Odgovor:

Lahko: Pa prosite občinski urad, da jo izbriše kot občinsko cesto.

S. J. v L.

Kače silijo v hlev, kaj naj napravim?

Odgovor:

Pobijte jih! Razderite njih ležišča! Držite snago okrog hleva!

J. V. v B.

Kako si izračunam rentni davek?

Odgovor:

Kupite knjižico Kmetijske zveze: Kako si sam izračunam rentni davek: za 2 Din jo dobite.

M. B. v P.

Imam sitnosti z zavarovalnico ...

Odgovor:

Vsa pojasnila o zavarovalnici daje g. Franjo Žebot, Maribor, nanj se obrnite!

F. L. v Zg. R.

Posnemalnik sem vzel za tri dni na poizkušnjo, sedaj pa ga razpečevalec ne vzame nazaj.

Odgovor:

Ali ste v roku treh dni razpečevalca obvestili, da ga pozneje niste več uporabljali, ga niste dolžni plačati. Morda je le tako rekel naročbo pa ste podpisali.

da Koren njive ne da. To je pribito. Z zvijačo jo dobiš prej. Zastonj jo dobiš. Samo pamet, pamet!

Priseči sicer ne bi upal in tvegati duše — ako bi jo še imel, a saj je nima, ko pa jo ima satan z devetimi gorečimi verigami na dno pekla priklenjeno, kakor mu je stari pater kapucin pri spovedi zatrjeval — a zdi se mu, da mu ta misel izpočetka ni bila nič prijetna. In da se je je branil.

A satan je bil vztrajen. Ni odnehal.

»Budalo! Kaj se še pomišljaš in se motoviliš od misli do misli, do sklepa pa ne prideš! Pa mu kar obečaj nekaj lepih stotakov zanjo. Misliš, da jo bo dal, he? Sam veš, da si prej dušo izkašlja, ko bi dal ped zemlje.«

»Ali kaj naj storim?«

»Vprašaj! Prisili ga!«

»Kako? To povej!«

»Moder pa si, o Matija! Modrijan vseh modrijanov, prav res. Kako? Reci mu kratko: »Plačaj, kar si dolžan, ali pa mi daj njivo.«

»Saj mi ni ničesar dolžan.«

»O ti golobček! Ali ima priče, da ti je vrnil? Ima kaj pisanega?«

»Res, prič nima. Zorko je umrl. A take krivice mu vendar ne smem storiti.«

»Ne bodi šleva. Matija! Pa njiva ni vredna?«

Še se je ustavljal. A satan ga ni pustil. Pestil in obdeloval ga je dan na dan, mu svetoval, ga zasmehoval.

»Bedak in teslo, ki si Sem na dom bi ti jo prišel ponujati, pa je še ne bi vzel, kaj? Morda bi bil greh. Kaj se hoče s tako mevžo! In misli še, kak moč je!«

Tedaj se je Petek sam razsrdil. Rasrdil nase, rasrdil na zapeljivca, ki ga venomer in brez nehanja bega.

»Pa sem res prava baba, boječa! Ko bi jo res čisto lahko dobil. Saj pisanega Koren nič nima, Zorko je mrtev. Ta edini je vedel, da mi je vrnil. A ta molči, ne bo pričal zoper mene.«

Ko pa je vendar spet okleval, se mu je satan sladkal in laskal kakor zaljubljen fant prevzetnemu dekletu.

»Ali se boš večno za druge ljudi po teh pustih dninah vlekel? Že res: bajto si si postavil, v svojem si. A bajta človeka ne redi. Zemlja, zemlja! In oženil bi se, ako bi bilo kaj polja pri koči, da bi se dalo vsaj za silo živeti. Kdo bo le kaj poskrbel zate, če zbolíš? O, če bi imel ženo, otrokel Marinovo Liziko bi vzell!«

Vročje je postajalo Matiji. Res, za Marinovo Liziko bi že kaj storil. Le če ga bo marala? Šestintrideset let mu že ie. Liziki dvaindvajset. A to ni taka

meti se morata med seboj; drug mora biti proti drugemu popustljiv in srečna bosta v zakonu!« Žena: »Gospod župnik, saj sem jaz popustljiva; toda ker moj mož noče odnehati, pa še jaz nočem odnehati!«

Zasluzek. Sodnik: »Torej priznate, da ste tega moža osleparili pri kvartanju?« Povejte, kako ste ga!« Toženeec: »Prav! A dobro pazite gospod sodnik, s tem si lahko prislužite marsikak dinarček!«

Tudi lepa služba. Prišel je Madžar v Karlovih varih na Češkem v kavarno. Sedel je k mizi, pri kateri je sedel neki gospod ter čital časnik. Ko sta nekaj časa tiho sedela, je